

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

27 מרץ 2014

ת"א 51621-05-10 אופיר ואח' נ' מירי אלתר ואח'

לפני כבוד השופט עודד מאור

תובעת 1. ליטל אופיר

נגד

נתבעים 1. עזבון המנוחה מירי אלתר ז"ל
2. ע. א. (קטין)
3. ע. א. (קטינה)

תובעים שכנגד 1. ע. א. (קטין)
2. ע. א. (קטינה)

נגד

הנתבעים שכנגד 1. ליטל אופיר
2. אמיל גרינאו

התובעת והנתבעים שכנגד ע"י ב"כ עוה"ד גיל בר-זוהר ודן אהרון
הנתבעים והתובעים שכנגד ע"י ב"כ עוה"ד תמיר גליק ועינת ברג-סגל

פסק דין

פתח דבר

1. עניינו של פסק דין זה הוא תביעה לפיצוי כספי בסך של 126,600 ₪ שהוגשה ביום 31.05.10 על ידי התובעת, גבי ליטל אופיר (להלן: "ליטל" או "התובעת"), כנגד עזבון המנוחה מירי אלתר ז"ל, וילדיה הקטינים, שהם יורשיה (להלן: "הנתבעים").

התביעה מבוססת על עילת לשון הרע, בטענה כי מירי אלתר ז"ל (להלן: "המנוחה") פרסמה לשון הרע כנגד התובעת, באמצעות מסרונים ששלחה לחמותה של התובעת וכן באמצעות מכתב שנשלח לחמותה של התובעת.

הנתבעים הגישו תביעה שכנגד על הסכום של 200,000 ₪ וזאת כנגד התובעת וכנגד אביה, מר אמיל גרינאו (להלן: "אמיל"), לפיצוי בגין לשון הרע בגין מסרונים ששלחו הנתבעים שכנגד למנוחה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

27 מרץ 2014

ת"א 51621-05-10 אופיר ואח' נ' מירי אלתר ואח'

הרקע

2. על מנת להבין את הרקע שהוביל להולדתן של התובעות מושא פסק דין זה, תפורט בקליפת אגוז השתלשלות האירועים, שאינה קשורה אלא בקשר עקיף לדיוננו:

א. פאני מנצור (להלן: "פאני"), שהיא אחותה של התובעת, ליטל, הועסקה אצל דודתה, גב' לאה קופטיקו (להלן: "לאה").
לאה היא אחותו של אמיל, אביהן של התובעת ושל פאני.
התובעת היא אחייניתה של המנוחה (מצד אמה).

ב. בשלב מסוים, טענה לאה כי פאני שלחה יד בנכסיה וגנבה ממנה כספים.

ג. לכאורה, המדובר במחלוקת שבין לאה ופאני בלבד, אולם טענת הגניבה הנ"ל, הובילה לקרב-רב לא רק ביניהן, אלא הפכה לסכסוך משפחתי עתיר משתתפים ורב הליכים, כאשר במסגרתו הוגשו תלונות במשטרה, התנהלו הליכים בבית הדין לעבודה, הליכים על פי החוק למניעת הטרדה מאיימת, וגם תביעות אלה שלפניי.

ד. לשיטתה של ליטל - המנוחה הצטרפה למחלוקת לא לה, מסיבות בלתי מובנות, בחרה לצדד בעמדתה של לאה, תוך שהמנוחה משתלחת ומעלילה עלילות כנגד פאני.

ה. "הסיבות הבלתי מובנות" להצטרפותה של המנוחה לסכסוך, מתבהרות חיש מהר עם קריאת עמדת הנתבעים אשר מציינים שהמנוחה הסכימה לבקשתה של לאה להעיד בהליך המשפטי נגד פאני, מהסיבות שיבואו ויפורטו להלן:

מסתבר שהמנוחה העסיקה בעבר את פאני בעבודות משק בית ובטיפול בילדיה.

בשלב מסוים בעת העסקתה, חשדה המנוחה שפאני שלחה יד בחפצי ערך השייכים לה (למנוחה) ואף גנבה ממנה טבעת יהלום יקרה.

לימים (ובדרך שפירה לא נודע), טבעת היהלום הושבה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

27 מרץ 2014

ת"א 51621-05-10 אופיר ואח' נ' מירי אלתר ואח'

לכן ובמצב דברים זה, המנוחה – כך נטען – הבליגה, וזאת גם בשל "הקרבה המשפחתית".

ו. אולם, וכך נטען, שעת נוכחה המנוחה שבת-משפחה אחרת (היא לאה) נפגעה ממעשיה של פאני, הרי לא יכלה לעמוד מנגד, ונעתרה לבקשתה של לאה להעיד בהליך משפטי ביחס לאירוע טבעת היהלום הנ"ל כנגד פאני.

ז. הנתבעים טוענים שמרגע שהחליטה המנוחה למסור עדותה, החלה משפחת התובעת להטרידה במטרה להניאה ממתן העדות, "כשכל האמצעים כשרים".

ח. מנגד, מציינת התובעת שלאחר שפאני עמדה על דעתה שאירוע הגניבה הנטען על ידי לאה, עלילת שווא הוא, החלו חייה (של פאני) וחיי בני משפחתה להפוך ל"גיהנום של ממש", דבר שהתבטא בהכפשות בוטות ונפשעות כנגד כל בני משפחתה של פאני (לרבות בתובעת עצמה), תוך איומים מפורשים לפגיעה פיזית ורכושית, ואף אלימות פיזית כלפי פאני במקום עבודתה.

3. לסיום הרקע הכללי נסכם ונציין שמהצד האחד ניצבים להם – פאני, ליטל ואמיל, ומן העבר השני – לאה והמנוחה, ובכל צד מחרה מחזיק אחריו שובל של בני משפחה נוספים אחרים.

הנה כי כן, זהו הרקע לסכסוך המשפחתי, המוביל לארועים מושא התביעות שלפניי.

4. **מכל מקום וחזרה לעניינו**, התובעת טוענת כי המנוחה שלחה לחמותה הודעות נאצה כנגדה, באמצעות מסרונים, וזאת ללא כל צידוק, ובמטרה בלתי מוסברת על מנת לגרום לקרע ולהסב לתובעת נזק לה ולמשפחתה, ובפרט ליחסי הנישואין שלה – מסרונים העולים כדי לשון הרע, כנתבע כאן.

5. טענה נוספת של התובעת היא כי "הקש ששבר את גב הגמל" מבחינתה, ואשר כמעט והוביל לקרע בין התובעת לבין חמותה, יסודו במסרון נוסף שנשלח על ידי המנוחה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

27 מרץ 2014

ת"א 51621-05-10 אופיר ואח' נ' מירי אלתר ואח'

המייחס לתובעת הסתבכות בפלילים בארצות הברית בכך שפיזרה שם שיקים ללא כיסוי.

עוד מציינת התובעת כי בנוסף למסרונים הרבים, נשלח לחמותה גם מכתב אנונימי המכפיש אותה ואת אביה, אמיל, "הדומה בתוכנו ובלשונו למסרונים"; לשיטת התובעת, המכתב נחזה להיות מטעמה של המנוחה.

6. מנגד, טוענים הנתבעים, יורשי המנוחה, כי אך בשל העובדה שהמנוחה הסכימה להעיד כנגד פאני, החלה משפחת התובעת להטרידה ללא רחם, וזאת במטרה להניא אותה ממתן העדות ולהרתיעה, תוך שההסלמה בסכסוך לוותה במשלוח מסרונים מאיימים מצדם של ליטל ושל אמיל, ששלחו למנוחה מסרונים נאצה קשים ביותר, דבר שאילץ את המנוחה אף להחליף את מספר הטלפון הסלולרי על מנת שההטרדה תפסק.

7. יורשי המנוחה מציינים כי אביהם המנוח, עו"ד אבי אלתר ז"ל, נפטר זמן לא רב לפני פטירת אמם, תוך שמשפחתה של התובעת מביעה איחולים למותה הקרב של המנוחה ממחלת הסרטן, והבעת שמחה כי הקטינים יישארו יתומים מאם ואב, והכל במהלך גסיסתה של המנוחה, והמסרונים שנשלחו לאמם המנוחה תוכנם – כך הם מציינים - "מחריד".

דיון

תביעת התובעת

8. כבר בפתח הדיון ראוי להתייחס לכך שהתביעה הוגשה כנגד שלושה נתבעים, ובראשם, עוזבון המנוחה מירי אלתר ז"ל.

כידוע, עוזבון איננו אישיות משפטית ומשכך אינו יכול להיות בעל דין בהליך משפטי (ראו: רע"א 6590/10 עוזבון המנוח פואד אשתייה ז"ל נ' מדינת ישראל – משרד הביטחון (ניתן ביום 28.5.12, פורסם באתרים משפטיים)).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

27 מרץ 2014

ת"א 51621-05-10 אופיר ואח' נ' מירי אלתר ואח'

די בדברים אלו כדי שהתביעה כנגד "העיצובן" – תידחה.

9. משכך יש לפנות ולדון בתביעה כנגד הילדים הקטינים, שרק לימים, ותוך כדי ניהול ההליך המשפטי שלפניי, התברר שהם הם יורשי המנוחה.

הפרסומים נשוא התביעה – מה הם?

10. בפתח הדיון שומה עלינו לברר מהם הדברים שנאמרו על ידי המנוחה המהווים לשון הרע נגד התובעת, ובגינם הוגשה התביעה:

כתב התביעה עצמו נעדר פירוט כלשהו בעניין זה.

כתב התביעה מפנה אותנו לנספחיו הכוללים רשימה ארוכה של מסרונים, שחלקם אף אינם כוללים כלל דברי לשון הרע, וחלקם נדמה לכאורה שאף אינם מופנים ישירות לחמותה של התובעת.

הלכה משכבר הימים היא, שתובע בגין פרסום, המהווה, לטענתו, לשון הרע, חייב להיכבד ולצטט במדויק את הדברים שפורסמו לגביו, על מנת שניתן יהיה להיווכח האם אכן מדובר בפרסום לשון הרע.

לעניין זה אין די בטענות כלליות שאינן מלוות בציטוט של הדברים שנאמרו על ידי הנתבע.

ראו דברי בית המשפט העליון ב-ע"א 594/66 שלום אהרוני נ' בנק י' ל' פויכטוונגר בע"מ (1967), פ"ד כא (1) 160:

"בתביעה על הוצאת דיבה, תנאי הכרחי הוא שפרשת התביעה

תכיל פירוט המלים בהן השתמש הנתבע. ... העדר פירוט

כנ"ל, שולל קיומה של עילת תביעה. פרט לטענה כי "המערער

הושמץ בלי הרף" ו"הוצאה עליו דיבה" לא מצאתי בפרשת

התביעה או בתיקונים המבוקשים, כל פירוט של המלים

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

27 מרץ 2014

ת"א 51621-05-10 אופיר ואח' נ' מירי אלתר ואח'

שעליהן מבסס המערער את הדיבה ומשום כך, אין פרשת
התביעה מגלה עילה לתביעה על הוצאת דיבה."

יהיה זה למעלה מהצורך להזכיר גם את דברי כב' השופט סולברג ב- ת.א. 9871/02
שלמה גרבץ נ' יצחק אלישיב (2004) לעניין זה, בזו הלשון:

"דין הוא, כי בכתב תביעה בעילה של לשון הרע יש לציין את
העובדות המהוות את עילת התובענה. על התובע לציין בכתב
התביעה את "פירוט המילים, בכתב או בע"פ, בהן השתמש
הנתבע... המילים... מהוות את הבסיס העיקרי להקמת העילה,
ובלעדיהן אין... המילים שנכתבו או נאמרו חייבות להיטען
כעובדה קיימת, שאם לא כן אין כתב הטענות מגלה עילה" ...
מקובלים עליי דברי באי-כוחו של מר גרבץ ... כי "מן הטעם
שהתביעה שכנגד אינה מפרטת את כל עובדות ונסיבות עשיית
הפירסומים הנוספים להם נטען, נשללת מן הנתבע שכנגד
היכולת להתגונן כהלכה. כך למשל מבלי שיודע הנתבע שכנגד
מתי נאמרו הדברים ומה היו נסיבותיה של כל הזדמנות כיצד
יוכל לדעת אם בכלל עשה את הפירסום הנטען, ואם עשה אותו,
באילו נסיבות. שמא עשה את פירסומו שם בתגובה ללשון הרע
שנאמרה עליו? או אולי בפני רשות מוסמכת? האם יכול הוא
לטעון לתום-לב? ועוד כהנה הגנות שיכולות לעמוד לו, אין הוא
יכול לטעון להן, מהיותו מגשש באפילה". ולא על מר גרבץ היה
לבקש פרטים נוספים בדיעבד. על מר אלישיב היה ליתנם
מלכתחילה בכתב התביעה, כדי לאפשר למר גרבץ להתגונן
כדבעי."

11. ומה בענייננו:

הדברים המהווים את לשון הרע, לטענת התובעת, זכרם לא בא בכתב התביעה.
לאור האמור בסעיף 11 לכתב ההגנה, שם נאמר מפורשות כי כתב התביעה אינו מפרט
את המילים המהוות לשון הרע, הרי הקושי לא יכול היה להעלם מעיני התובעת.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

27 מרץ 2014

ת"א 51621-05-10 אופיר ואח' נ' מירי אלתר ואח'

התובעת לא תיקנה מחדלה זה בהגשת כתב תביעה מתוקן, או למצער, בכתב תשובה.

12. מעניין לראות שרק בסיכומיה מציינת התובעת מהם המסרונים שלטענתה מהווים לשון הרע. אולם, כאמור, משלא עשתה כן בכתב התביעה – ולא תיקנה זאת – ניתן לקבוע כי עובדות כתב התביעה לא הקימו עילת תביעה כנגד המנוחה.

משלוח המסרונים ותוכנם

13. הנתבעים הכחישו בכתב ההגנה גם את משלוח המסרונים וקבלתם וגם את תוכנם. הנטל רובץ לפתחה של התובעת להוכיח הן את משלוח המסרונים וגם את תוכנם.

לעניין זה הביאה התובעת את עדותה שלה עצמה בלבד: **"... במסגרת מעלליה החלה היא [המנוחה – ע.מ.] לשלוח לחמותי הודעות נאצה באמצעות מסרונים SMS... בגנותי, ללא כל צידוק, במטרה בלתי מוסברת להסב נזק לי ולמשפחתי, ובפרט ליחסי הנישואין ביני ובין בעלי..."** (ראו סעיף 13 לתצהיר עדות ראשית של התובעת).

אין המדובר אלא בעדות מפי השמועה; התובעת אינה יכולה להעיד על משלוחם של המסרונים על ידי המנוחה, ואין היא יכולה להעיד על קבלתם על ידי חמותה. הצדדים התנגדו מפורשות לראיות בלתי קבילות, ועדות זו בלתי קבילה.

14. חשוב וראוי לציין שעדות זו היא עדות יחידה של בעלת דין – הרי המדובר בתביעה כנגד עיזבון (שכאמור איננו יכול להיות בעל דין) וכנגד קטינים.

לא מצאתי כל טעם, ואפילו לא ראשיתו של טעם מדוע יש להסתפק בעדותה של התובעת ולקבלה, כאשר ממילא היא בעלת עניין.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

27 מרץ 2014

ת"א 51621-05-10 אופיר ואח' נ' מירי אלתר ואח'

15. התובעת יכולה היתה להביא את חמותה לעדות בבית המשפט, או לזמנה לעדות, על מנת שתתמודד בגרסתה.
זאת היא לא עשתה.

16. לא זו אף זו; גם תוכנם של המסרונים לא הוכח.
טוענים הנתבעים בסיכומיהם כי היה על התובעת להגישם באמצעות רשומה מוסדית דרך חברת התקשורת. אין בידי לקבל טענה זו.

הוכחתם היתה יכולה להיות באמצעות שולחם (במקרה זה, הדבר בלתי אפשרי – מאחר והמנוחה הלכה לבית עולמה) או באמצעות מקבלם – החמות; וזאת לא נעשה (ולעניין אי הבאת החמות לעדות ראו עוד להלן).

הוכחת המשלוח או התוכן באמצעות "רשומה מוסדית" טענה שטוב היה לולא נטענה; אינני נכנס כלל לסוגיה האם ביכולתה של חברת התקשורת להפיק תדפיס תוכן המסרונים בין צדדים (ונדמה שהתשובה לכך שלילית), אלא כי הוכחת משלוח וקבלה נעשית כפי שמקובל וידוע בכל שיחה בין שניים: כל צד לשיחה (לרבות למשלוח מסרונים) יכול להעיד על קיומה של שיחה, וטענה (ככל שתטען) בדבר מסרונים מזויפים או שעברו שינוי, טענה היא שיש לדון ולהתייחס אליה כדין, וזו עלתה בסיכומים בלבד.

17. זאת ועוד; לא ניתן לקבל עמדה שתוכן הטקסטים עצמם יישמר בידי חברת התקשורת עצמה (בניגוד לעצם משלוח הודעה בשעה ספציפית), כאשר המדובר בפגיעה חמורה בפרטיותו של אדם. נדמה שהמדובר בטענה שאין בה דבר, והיא נדחית.

18. התובעת, בסיכומי תשובתה, העלתה טענה חדשה, לפיה על מנת לקבל את תדפיס המסרונים פנתה לסניף חברת הסלולר שם קיבלה מהם את המסרונים בקובץ אקסל – המדובר בהרחבת חזית, שהצדדים התנגדו לה, ולמותר לציין שדברים אלו עומדים

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

27 מרץ 2014

ת"א 51621-05-10 אופיר ואח' נ' מירי אלתר ואח'

1 בסתירה לעדותה שלה כי הכינה את הטבלה ממסרונים שהורדו ישירות ממכשיר
2 הטלפון הנייד שלה.
3 אין בידי לקבל טענה חדשה ופסולה זו – ודינה דחייה.

4
5 19. לעיצומו של עניין, יצוין שתוכנם של המסרונים לא הוכח מאחר והמסרונים שצורפו
6 כנספחים לכתב התביעה לתצהיר עדות הראשית הועברו ממכשיר הטלפון של
7 התובעת עצמה ולא של החמות.

8
9 התובעת אישרה בחקירתה, כאמור, שהטבלה שצורפה כנספח א' היא טבלה שהיא ובן
10 זוגה הכינו, והיא זו שהחליטה אילו מסרונים לצרף או מהם המסרונים הרלוונטיים
11 (ראו פרוטוקול הדיון עמוד 10 שורות 14-20).

12
13 הרחבת חזית אסורה ופסולה נוספת בסיכומי תשובתה של התובעת היא ביחס
14 לטענתה כי היא נכחה וצפתה במסרונים שקיבלה חמותה מהמנוחה בעת קבלתם.
15 המדובר בטענה עובדתית חדשה שנשמעת לראשונה בסיכומי התשובה. מובן שדינה
16 של הטענה דחייה, וגם לעניין זה יש להביע מורת רוח בהצגת גרסה עובדתית חדשה
17 בעת כה מאוחרת זו.

18
19 נדמה שדי לומר שהמסרונים הועברו מהטלפון הנייד של התובעת עצמה ולא של
20 החמות, כדי לקבוע שאין בהם כל ערך ראיתי בכל הנוגע לחמות, ולעניין זה לא אוסיף
21 עוד.

22
23 20. לא למותר לציין גם שעיון בחלק מהמסרונים מגלה שלא היו כולם ממוענים לחמותה
24 של התובעת אלא לאחרים; התובעת גרסה כי המסרונים נשלחו לאחרים עם העתק
25 לחמותה – גם עניין זה לא הוכח כלל.

26
27 21. לסיכום – התובעת לא הוכיחה שהמנוחה היא זו ששלחה את המסרונים, לא הוכיחה
28 שהחמות היא זו שקיבלה אותם, ולא הוכיחה את תוכנם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

27 מרץ 2014

ת"א 51621-05-10 אופיר ואח' נ' מירי אלתר ואח'

המכתב האנונימי

22. בכתב התביעה מייחסת למנוחה משלוח מכתב לחמותה של התובעת, "מכתב אנונימי ומכפיש, הדומה בתוכנו ובלשונו למסרונים...". ובמסגרת סיכומי טענותיה אף מדגישה התובעת לעניין זה ש- "ברור כי נשלח על ידי המנוחה".

23. ייתכן והדבר "ברור" לתובעת עצמה, אולם עסקינן בדיני ראיות ובהוכחה, על מנת שהדבר יהיה "ברור" בבית המשפט; לעניין זה העידה התובעת עצמה בלבד, וייחודה את סעיף 16 לתצהירה בזו הלשון:

"בנוסף למסרונים הנ"ל, נשלח לחמותי, באמצעות הדואר, מכתב אנונימי ומכפיש אותי ואת אבי, הדומה בתוכנו ובלשונו למסרונים הנ"ל.
המכתב הנ"ל נחזה להיות מטעמה של המנוחה; המנוחה הודיעה לאבי מראש שחמותי צריכה לקבל מידע (מעניין איך היה המידע ברשותה)".

24. האם יש בעדות זו כדי להוכיח את הטענה כי המנוחה שלחה את המכתב? נדמה, בכל הכבוד, שהתשובה לכך ברורה, והיא איננה – ולא יכולה להיות – חיובית.

25. חלק מהאמור בתצהיר הוא עדות מפי השמועה; ודווקא אמיל, אביה של התובעת, שיכול היה – לשיטת התובעת – להעיד כי שמע את הדברים מפי המנוחה, לא העיד לעניין זה דבר, ובהקשר זה תצהירו שותק, ולשונו ננצרה ולא נאמרה על ידו ולו מילה אחת לרפואה.

26. מעצם היות המכתב "נחזה להיות מטעמה של המנוחה" ועד להוכחה כי המדובר במכתב שנשלח על ידי המנוחה עצמה – הדרך ארוכה, והתובעת לא החלה לצעוד אפילו את הצעד הראשון בשביל זה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

27 מרץ 2014

ת"א 51621-05-10 אופיר ואח' נ' מירי אלתר ואח'

27. כאמור לעיל, המדובר בסכסוך משפחתי בו מעורבים מספר לא קטן של אנשים; ייחוס המכתב למנוחה דווקא, מהווה ניחוש נכון וטוב בדיוק ביחס לכלל בן משפחה אחר באותה מידה. אולם כאמור, אין עסקינן בניחושים או בהשערות – אלא בראיות ובהוכחות, ואלו לא הובאו כלל לפני בית משפט זה.

אי הבאת החמות לעדות

28. באופן לא ברור, שלא לומר תמוה, התובעת לא הביאה לעדות את חמותה, מי שלטענתה קיבלה את המסרונים ואת המכתב.

29. הדברים אף מתחדדים ומתבקשים לאור טענות התובעת המופיעות בסיכומיה כהאי לישנא:

'תקצר היריעה מלתאר את עוגמת הנפש, הבושה, הביזוי וההשפלה והנזק שנגרמו לתובעת בשל פעולות המנוחה. די אם יצוין כי התובעת, מתויגת כיום בפני חמותה ובני משפחתה כחולנית, כעלובת נפש, כגנבת ובעלת משפחה מסוכנת, פלילית ונוכלת'.

למקרא הדברים נראה שעדות החמות לא רק מתבקשת, אלא אף מתחייבת, אולם כאמור – התובעת לא הביאה לעדות.

על מנת שהעניין לא יישאר בגדר נעלם וללא פתרון הרי שבסיכומי תשובתה מסבירה התובעת מדוע לא הובאה החמות לעדות:

'בראשית ההליך נאמר על ידי בית המשפט כי יפעל לזימון החמות למתן עדות, לפיכך לא זומנה על ידי התובעת. כמו כן, בשל נסיבות התביעה, פגיעת המנוחה ביחסי התובעת וחמותה ואי הנעימות שנגרמה לחמותה, העדיפה התובעת שלא לערבה, שכן בטוחה היתה ביכולתה להוכיח תביעתה גם בלא לערבה ובכך להימנע מפתיחת פצעים הנפשיים של חמותה שלא לצורך'.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

27 מרץ 2014

ת"א 51621-05-10 אופיר ואח' נ' מירי אלתר ואח'

30. הנה כי כן, עיננו הרואות, המדובר בהחלטה מושכלת של התובעת שלא להביא את חמותה לעדות, מסיבות כאלה או אחרות; ההסבר – ניתן. האם הוא מניח את הדעת – לאו. על פי דין, הרי משלא הביאה התובעת את חמותה לעדות, ההנחה היא שהיה בעדותה של החמות לסתור דווקא את גרסת התובעת עצמה.

המדובר בהחלטה מדעת של התובעת שלא להביא את חמותה לעדות, ובמצב דברים זה עליה לשאת בתוצאות מחדלה זה, ואין לה להלין אלא על עצמה בלבד.

משכך – התובעת לא עמדה בנטל להוכיח את טענותיה כי המדובר במסרוני שנשלחו על ידי המנוחה, ולא הוכיחה שהמסרוני התקבלו אצל חמותה, התובעת לא הוכיחה את תוכנם ואף לא הוכיחה כי המכתב האנונימי נשלח על ידי המנוחה או אף התקבל אצלה.

במצב דברים זה, דינה של התביעה להידחות.

התביעה שכנגד

31. בניגוד לתביעה העיקרית בה הכחישו הנתבעים כי המסרוני נשלחו לחמות והכחישו את תוכנם, הרי בתביעה שכנגד המצב הוא שונה: אמיל מודה כי שלח את המסרוני הפוגעניים למנוחה, ובכך חלפנו את המשוכה הזו.

32. לטענת אמיל הוא שלח אותם למנוחה **כתגובה** למסרוני שנשלחו על ידיה אליו (ראו סעיף 5 לתצהיר עדותו הראשית, וכן פרוטוקול הדיון עמוד 12 שורות 6-1).

יוער שהמסרוני כללו דברים בוטים, חריפים, ובנסיבות הספציפיות אף מצמררים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

27 מרץ 2014

ת"א 51621-05-10 אופיר ואח' נ' מירי אלתר ואח'

על מנת שהערות אלו לא תשארנה בחלל ריק, ועל מנת שהקורא יבין במה דברים
אמורים, יהיה נכון להביא ציטוט מאחד המסרונים שנשלחו על ידי אמיל למנוחה,
כדוגמא לסגנונם הבוטה ולתוכנם הקשה:

**"תשובה לזבל אם תשלחי את האס אם אס למישהוא תראי לו
למה כתבתי לך שורות אלו וזאת בגלל שקיללת את הבת שלי
פאני יא זבל את וילדיך הלוואי שלא תגיעו ליום העצמאות
שהבת שלך תקבל את המחלה שלך והבן שלך יקבל את המחלה
של אבי אינשאלה ולפני המוות שיסבלו כמה שיותר ולך
שיורידו את שני השדיים המסריחים גם הכלבים לא יאכלו
בשר מקולקל שדמוטה שכמוך אבי עוד לא ... בקבר והלכת
להזדיין עם אחרים ושילמת להם מי יעלה על ריקבון"
[השגיאות והנוסח במקור – ע.מ.]**

עינינו הרואות; המדובר בדברים קשים, שהדעת לא תסבול ושאין לקבלם או להשלים
עמם. ראוי להוקיעם ולוואי ונוכל לשרש שיח אלים כגון זה ממחוזותינו.
גם אם המדובר בתגובה למסרון, קשה ככל שיהא (ולא ראינו כי כך היה) אין הצדקה
להשתלחות חסרת רסן ומעצורים שכזו.

33. יחד עם זאת, המסרונים נשלחו על ידי אמיל למנוחה בלבד, היא הנפגעת.
יסוד הכרחי בעוולה על פי חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה – 1965 (להלן: "חוק איסור
לשון הרע") הוא כי לשון הרע פורסמה, כאשר הפרסום חייב להיעשות לפחות לאדם
אחד זולת הנפגע.

34. משכך, ועל פי הדין הנוהג, אמירה של דבר שהוא לשון הרע למנוחה בלבד, היא
הנפגעת, לא יהווה עוולה על פי חוק איסור לשון הרע.

35. הוראות סעיף 2 לחוק איסור לשון הרע העוסק בפרסום מהו, בסעיף קטן (ב)(2) קובע
כי רואים כפרסום לשון הרע אם היה בכתב והכתב "עשוי היה להגיע לאדם זולת
הנפגע".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

27 מרץ 2014

ת"א 51621-05-10 אופיר ואח' נ' מירי אלתר ואח'

36. מבלי לקבוע מסמרות, נדמה לי שאינני משוכנע שמסרון שנשלח לטלפון נייד של פלוני
"עשוי להגיע לאחר", אולם שאלה זו אינה מחייבת הכרעה ואני משאירה בצריך עיון.
בנסיבות אלה כאמור ועל פי הדין, אין לי אלא לקבוע שהמסרונים שנשלחו על ידי
אמיל למנוחה עצמה בלבד, אינם עולים כדי עוולה לפי הוראות חוק איסור לשון הרע.

37. התובעים שכנגד טוענים כי משנשלחו המסרונים למנוחה במיטת חולייה, ולגביהם
קיימת הודאת בעל דין, עולים הדברים כדי עוולת הרשלנות.

אין בידי לקבל טענה זו שאינה אלא טענה כללית **שלא פורטה** כמתחייב על פי דין, מה
גם שלא ברור כיצד עצם משלוח מסרון עולה כדי התרשלנות.

ראוי לציין שגם בסיכומי טענות התובעים-שכנגד, טענו את הטענה בלשון רפה
וסתמית; **דינה של הטענה, כמו גם של התביעה שכנגד - דחייה.**

הערות סיום:

38. **אחר הדברים האלה, בשולי הדברים ובמאמר מוסגר אבקש להעיר שתי הערות סיום:**

ההערה הראשונה – שעניינה עיתוי הגשת התביעה:

נדמה לי שלא ניתן שלא להתייחס לעיתוי הגשת כתב התביעה העיקרי לבית המשפט;
המנוחה נפטרה ביום 28.5.10. התביעה הוגשה ביום 31.5.10, היינו שלושה ימים בלבד
לאחר פטירתה מן העולם בעוד ילדיה הקטינים יושבים שבעה על מות אמם.

לכאורה - צירוף מקרים אומלל;

למעשה – יד מכוונת, כאשר התובעת מודעת לכך ואף טורחת לציין את מועד הפטירה
(הידוע לה) בכתב התביעה.

נדמה לי – בכל הכבוד – שראוי היה להפגין מידת מה של רגישות ושל חמלה במועד
הגשת התביעה והתחשבות ברגשות הזולת, המתבקשת גם מקום שהסכסוך המשפחתי
רווי יצרים ומעורר סערת רגשות עזה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

27 מרץ 2014

ת"א 51621-05-10 אופיר ואח' נ' מירי אלתר ואח'

1 אין כל הצדקה להתנהלות שעולה כדי חוסר הגינות והעדר תום לב, במסירת כתב
2 תביעה לקטינים – שרק עתה קברו את אמם.

3
4 חוק איסור לשון הרע איננו אמור להיות חוק המונע מרגשות נקם.
5 נהפוך הוא;

6 המדובר בחוק המגן על כבודו של אדם שנפגע על ידי אחר מדברים המהווים לשון
7 הרע.

8
9 כל אדם ראוי שינהגו בו בהגינות; כל אדם ראוי שינהגו בו בכבוד.
10 אין הדבר אך מתבקש בשל שאיפתנו לחברה טובה, תרבותית ואנושית יותר, אלא
11 ובמיוחד כי כבודו של אדם הוא ערך עליון ומוגן.

12
13 והערה שנייה – שעניינה שיעור הפיצוי שראוי היה לפסוק בנסיבות אלה, לו היתה
14 תביעת התובעת מתקבלת, והיה מקום לעשות כן:

15
16 בסיכומיהם מציינים הנתבעים כי לאור ההתבטאויות כלפי המנוחה ערב מותה, הרי
17 תביעתה של התובעת הוא מקרה שהיה ראוי לפסוק בו פיצויים לבזז בסך של פרוטה
18 בלבד.

19
20 אינני יודע סך פרוטה מהו, אולם לו הייתי נדרש לפיצוי – הרי פיצוי בשיעור המטבע
21 בעל הערך הנמוך הנמצא, היה ראוי ומוצדק בנסיבות אלה שייפסק לטובתה של
22 התובעת.

23
24 גם אם התובעת היתה מוכיחה את האמרות המהוות לשון הרע, ראוי היה לשקול עד
25 כמה בית משפט היה מעניק סעד שנועד לתת מרפא בגין הפגיעה בכבודו של אדם, למי
26 שרואה לנכון להשתלח באחר ולאחל למותו באופן שנעשה כלפי המנוחה.

27
28 לסיכומן של הערות אגב אלו, אין לי אלא לקוות שהערות אלה תמצאנה את מקומן
29 הנכון בלב הצדדים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

27 מרץ 2014

ת"א 51621-05-10 אופיר ואח' נ' מירי אלתר ואח'

סוף דבר

התביעה העיקרית והתביעה שכנגד - נדחות.
ביחס להוצאות: בשים לב שגם התביעה שכנגד נדחתה ויש לשקלל עניין זה במסגרת ההוצאות, בהתחשב בהתנהלות התובעת ולאור העובדה שבסיכומי התשובה הרחיבה התובעת חזית וטענה טענות חדשות, אני מחייב את התובעת לשלם לנתבעים הוצאות ושכר טרחת עו"ד בסכום כולל של 12,000 ₪.

המזכירות תעביר העתק פסק הדין לצדדים.

ניתן והודע היום, כ"ה אדר ב תשע"ד, (27 מרץ 2014), בהיעדר הצדדים.

עודד מאור, שופט